

Què fer a Ripoll

1 – Museu Etnogràfic de Ripoll – Oficina de Turisme

El Museu Etnogràfic de Ripoll conjuntament amb el Museu Municipal de Tossa de Mar, són dels més antics de les comarques gironines. A l'any 1929 diferents entusiastes i amants de la riquesa cultural del Ripollès, com Tomàs Raguer, Rossend Serra i altres funden l'Arxiu Museu Folkloric de Ripoll, la primera exposició etnogràfica de Catalunya, i que tindria la seva seu, en les golfes de l'església de Sant Pere, una edificació documentada des de l'any 880, al costat del monestir.

Durant tot aquest temps ha recollit, conservat, estudiat i difós el patrimoni del Ripollès, fent una clara incidència en la forja catalana, activitat que Ripoll al llarg de segles havia estat capdavantera, sobretot pel que fa a la construcció de pistoles i fusells.

Bastants anys després, Ripoll es va dotar d'un nou i més ampli espai per tal de mostrar la seva riquesa industrial i etnològica, d'una manera més didàctica i museogràfica, i com a continuació de l'obra engegada a l'any 1929 pels primers erudits. D'aquesta manera, i després de molts anys de treballs i restauració del nou edifici, a l'any 2011 s'inaugurava la nova seu, en la mateixa plaça del monestir coneguda com Abat Oliba.

El museu d'agradable decoració distribuït en diferents sales i vitrines temàtiques, presenta un ampli ventall de la tradició comarcal. El món de la pagesia, la muntanya, la indústria, la llar, la vestimenta, els serveis, les tradicions, i per descomptat els seus estris i eines quotidianes, són un exemple de la riquesa d'una terra i la seva gent.

1 – Can Budallés

Es tracta d'una casa senyorial emblemàtica que antigament tenia dues torres fortificades a la façana de la plaça Abat Oliba això el convertia en un edifici rellevant del municipi de Ripoll. Les dues façanes de l'immoble són molt diferents. D'una banda tenim planta baixa i dos pisos i de l'altra planta baixa i tres pisos. D'aquest edifici destaca la porta d'accés d'arc de mig punt amb dovelles ben marcades precedida per un altre arc que sobresurt fet amb paredat de forma irregular. Al damunt hi ha un balcó amb una llinda tallada en forma d'arc conopial.

Pel que fa a l'altra façana el més curiós és la galeria amb un arc de mig punt que es repeteix en els tres pisos. El de dalt de tot està tapiat. En un extrem hi ha tres finestres juntes d'arc de mig punt. La resta d'obertures estan distribuïdes de forma irregular. La coberta és de teula àrab. (Pl. Abat Arnulf).

2 – Església de Sant Pere, Arxiu Museu de Ripoll

Fou consagrada ai 890 com a església parroquial.

Destaca, a la part posterior, un fragment de muralla del segle XIV, sobre la qual s'aixeca el campanar. A la façana, un rellotge de sol.

Deu anys més tard el temple fou ampliat i va ser consagrat de nou, pel bisbe Gotmar de Vic. Era el temple parroquial, destinat als feligresos que vivien prop del monestir. D'estil romànic, aprofità parts de l'antic edifici pre-romànic.

En el segle XI es va refer l'edifici, amb una planta de tres naus acabades en tres absis semicirculars. Aquest temple va perdurar fins a finals del segle XVI o principis del XVII, quan es va reformar completament el seu interior. En el segle XIV, es van construir torres i els murs de migjorn i de tramuntana, que formaven part de les defenses del monestir, fet que alterà l'estructura del temple. A finals del segle XVII es va construir la capella de la Congregació, beneïda l'any 1704. Durant la invasió francesa el temple fou saquejat i destruït parcialment. L'any 1860 es van arreglar els danys, es va construir el pòrtic d'entrada i es va ampliar el presbiteri.

En 1936 el temple va ser profanat i els seus retaules destruïts. Posteriorment no es va restablir el culte i des d'aleshores s'utilitza amb fins culturals. L'edifici fou remodelat per tal d'allotjar el Museu Folkloric de Ripoll, modificant encara més la seva fisonomia externa.

És destacable l'escala helicoidal de volta de rajola amb coronament ceràmic que accedeix a la planta destinada a l'arxiu-museu.

3 – Monestir de Santa Maria de Ripoll

El monestir de Santa Maria de Ripoll fou fundat a finals del segle IX pel comte Guifré el Pelós i la seva esposa Guinedilda amb l'objectiu de repoblar la vall de Ripoll. Pocs anys després, s'havia convertit en un dels centres culturals més importants de l'Europa medieval. La seva biblioteca custodiava còdexs mossàrabs, visigots i medievals de temàtica litúrgica, jurídica, musical, astronòmica, geomètrica... L'any 1835 el centre monàstic patí un incendi, però es pogueren salvar 230 volums que es troben a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i aquells que ja havien sortit del monestir per ingressar a les biblioteques Nacional de París, Vaticana, Capitular de Vic i la de Catalunya.

Durant el segle X l'església fou reformada i consagrada en dues ocasions. L'any 935 i l'any 977.

L'abat Cuba consagrà el 1032 la nova església del monestir, d'estil romànic llombard, amb una planta basilical de cinc naus coronada per set absis. Cal destacar-ne la decoració dels murs, amb arcuacions cegues i bandes llombardes. L'edifici ha patit diverses desgràcies al llarg del temps, i a finals del segle XIX va ser reconstruït per Elies Rogent.

La portada, del segle XII concebuda a manera de gran arc triomfal, és la peça romànica més important. Al centre, a la part superior, hi podem observar la majestat, flanquejada pels símbols dels evangelis (home, Mateu; àguila, Joan; lleó, Marc; toro, Lluc). A banda i banda, els ancians de l'Apocalipsi, i a sota, els apòstols i diversos sants. En els frisos inferiors, a la part esquerra, escenes de les vides dels reis bíblics David i Salomó i a la dreta, Moisés conduint el poble israelita que és ajudat per Déu. A les arquivoltes hi trobem representats fragments de la vida de Sant Pere i Sant Pau, de Jonàs i Daniel, de Caïm i Abel. Malauradament ha perdut tota la policromia i les inscripcions que presentava originalment. El claustre fou iniciat a finals del segle XII i s'acabà a principis del segle XVI. Malgrat que el conjunt presenta una unitat, la galeria nord és l'única que podem considerar plenament romànica. Cal destacar-ne els capitells, que presenten figures humanes i fantàstiques, animals i motius vegetals.

El monestir fou panteó dels comtes fins l'any 1162. En ell hi ha enterrats el comte Guifré el Pelós, Ramon Berenguer III i Ramon Berenguer IV, entre d'altres.

4 – Casa de la Vila

Edifici construït al segle XVII de planta rectangular que es troba adossat als claustres, fet que s'explica perquè l'edifici de l'ajuntament havia estat una dependència del desaparegut monestir. Des del 1842 fa les funcions de casa de la vila. Està format per planta baixa i dos pisos, l'accés als quals es pot fer per una escala interior, que s'agafa a la primera planta, o bé per un ascensor. Sota l'escala exterior esquerra hi ha uns serveis d'ús públic. La façana exterior està ornamentada a la manera neoclàssica.

5 – Monument al 27 de maig

El 1896 es va acordar erigir un monument per recordar l'ocupació de la vila que es va inaugurar el 27 de maig de l'any següent. L'escultura femenina representa Ripoll i porta a un costat l'escut de la vila i a l'altre sosté la palma del martiri. Es va fer per subscripció popular i en la placa recorda a "*las víctimas que sucumbieron en defensa de la libertad y sus hogares*" el 27 de maig de 1839. També s'homenatja "*al invicto alcalde Antonio Pagès Bosch*" pel seu "*altísimo gesto de constituirse prisionero del destructor de Ripoll al negarle la libertad de sus conciudadanos compartiendo con ellos las penas del cautiverio*".

6 – Casa Muntades o Montades

Edifici d'estil neoclàssic (1868). Mestre d'obres: Eudald Sadurní. Destaquen les pilastres, els capitells corintis, la cornisa de grans dimensions i els elements neogòtics.

7 – Hospital Vell de Ripoll

L'Hospital data de l'any 1573. L'edifici fou aixecat extramurs de la vila davant la capella ja existent de la Mare de Déu de Gràcia, sense comunicació directa amb ella, com té ara sinó enterament separada pel camí ral d'Olot.

Pel novembre de 1654 els francesos havien rendit Puigcerdà, amenaçant envair tot el país. Per ordre superior, el comandant militar encarregat de la defensa de Ripoll manà incendiar l'hospital i el raval per a refusar amb major avantatge els possibles atacs de l'enemic.

La nova casa s'aixecà més espaiosa que l'anterior "que la casa a la capella noi avia cosa y vui y es exa gran sala ni era tan alta la casa que estava a dos vessants". És doncs aleshores que s'hi afegí el cos d'edifici que uneix la casa amb la capella per damunt del camí d'Olot. Fou reedificada en l'any 1561. Per la mateixa causa de guerra tornà a ésser destruït l'Hospital el dia 22 de març de l'any 1839. Es reedificà regnant Isabel II d'Espanya en l'any 1846.

8 - Casa Siqués o Xiqués

L'edifici, d'estil postmodernista (1916), construït per Joan Rubió i Ballver resol la cantonada d'enllaç entre el carrer Progrés i el carrer de l'Estació. De planta paral·lelepípedica, utilitza els balcons i la glorieta de testa com a elements de continuïtat entre façanes. La composició de buits, galeries i textura dels paraments exempts de notorietat, arriben a un grau de correcció considerable.

Originàriament la coberta era de fusta i de forma punxeguda.

Era coneguda com "la casa del Barco", per la semblança de la façana principal amb un vaixell.

9 – Casa Bonada

L'edifici és obra de Joan Rubió i Ballver, projectat en doble façana i tractat amb pedra de riu engaltada. La glorieta i la torre situades al vèrtex articulen el gir de l'edifici. El procediment constructiu a base de pedra sense desbastar, coronaments punxeguts i irregulars i l'expressa falta d'acabat serà explotat per l'autor en altres obres.

L'edifici es construï entre l'any 1912 i 1914 per encàrrec del doctor Bonada.

10 – Sant Miquel de la Roqueta

Sant Miquel de la Roqueta és una capella modernista de l'arquitecte Joan Rubió i Bellver construïda a Ripoll (Ripollès). Està protegida com a bé cultural d'interès local.

L'obra parteix de la lliçó que extreu Joan Rubió de l'arquitectura anònima de les construccions de pedra en sec, representant un assaig de les grans realitzacions posteriors. Articula un sistema constructiu a base de pedra de riu sense desbastar i una estructura de voltes còniques que formen l'absis entorn del cimbori central.

Es va construir per encàrrec de Marià de Delàs, baró de Vilagaià, en substitució d'una capella dedicada a Sant Miquel.

11 - L'Scriptorium

El monestir de Santa Maria de Ripoll no tan sols fou un del més importants centres religiosos benedictins de Catalunya, amb una arquitectura romànica magnífica i molt singular, sinó que al llarg dels segles es convertí en un centre cultural de primer ordre guardant, creant i transcrivint molts textos, sobre tot procedents d'escriures àrabs.

El "Scriptorium" que literalment vol dir espai per poder escriure, era el centre neuràlgic de la cultura i el saber que es guardava en els monestirs, tot i que segons interpretacions també significa més que un lloc concret una tasca pròpia en l'activitat dels monjos, o al menys dels més qualificats per tal de poder fer aquesta labor.

L'Scriptorium de Ripoll, és una exposició permanent, que de manera interactiva i didàctica ofereix la possibilitat de conèixer el passat cultural de la població i la importància que el Monestir de Santa Maria de Ripoll, va tenir al llarg dels segles X-XII, en la producció i còpia de manuscrits.

L'Scriptorium de Ripoll, és també un centre de difusió de la cultura medieval i de la lletra manuscrita, de manera que també s'hi poden fer cursos de cal·ligrafia i paleografia, cicles culturals relacionats amb el món medieval i un munt d'activitats que tenen com a objectiu apropar el passat al present.

12 – Estació vella de Ripoll

Construïda a l'any 1885. Forma part d'un repertori al marge dels projectes representatius d'aquest període, a on per damunt la pura expressió formal, apareix un primer intent d'estandardització de l'arquitectura.

La innovació tecnològica en la utilització del ferro possibilita la creació d'estructures afegides, esveltes que donaran lloc a uns espais públics aliens construïts fins ara.

13 – Casa Alòs, Casa del Marquès de Dou o Casa Dou

La Casa Alòs, també coneguda com la casa del marquès de Dou, la Casa Dou o el Casino vell és un edifici a cavall entre l'estil modernisme i el noucentisme ubicat a la Plaça Gran de Ripoll, projectat per l'arquitecte Josep Maria Pericas l'any 1908.

A les façanes exteriors combina de forma elegant i equilibrada els elements modernistes -com la torre amb esgrafiats o les obertures curvilínies amb ús de mosaic i maó-, i la simplicitat característica del noucentisme. A la torre hi ha escenificacions d'un ós tant als esgrafiats com al parallamps. L'establiment d'una fàbrica i botiga de fideus a la planta baixa féu que popularment fos i encara sigui coneguda com a cal Fideuer.

14 - Fragment de muralla

Llenç de muralla que, des de l'època medieval fins a mitjan segle XIX, envoltava les dependències del monestir i el nucli antic de Ripoll.

15 - Mapa de la muralla

Al pont de l'Arquet hi ha el dibuix de com havia estat emmurallada la població al s. XIV.

16 – Pont del Raval

Es bastí el pont en el període medieval. Al 1585 va ser reconstruït. Avui en dia conserva, a banda i banda del riu Freser, els arcs auxiliars i l'arrencada de la volta. També hi ha un fragment que queda dins les aigües.

Pont de pedra d'un arc tot de pedra, pla amb baranes.

Se situa sobre el Freser, afluent del Ter.

17 - Casal dels Taurinyà

Segle XVII. Al carreró que ve del pont dei Rayal, damunt una porta tapiada, hi ha representat un toro, emblema del llinatge.

Si entreu a l'interior del portal veureu un arc de mig punt rebaixat i pilastres amb figures humanes esculpides en alt relleu.

18 – La Farga Palau

La Farga Palau de Ripoll fou fundada com a farga de ferro al segle XVII i va mantenir la seva activitat durant cinc segles fins que va tancar l'any 1978. Es troba dins d'un edifici de pisos que servien i serveixen d'habitatges. La planta baixa l'ocupa la farga, amb les trompes d'aigua, els martinets, la carbonera, el forn i la fornal. Separat de l'obrador troben la roda hidràulica, la sèquia i la bassa que servia per emmagatzemar l'aigua del riu Freser, fer moure la roda i generar el vent que, impulsat de manera contínua, dóna nom al mètode de la farga catalana. A més de ser l'única farga de Catalunya i potser d'Espanya que encara elaborava peces d'aram fins a la segona meitat del segle XX, la característica més singular de la Farga Palau són els dos martinets instal·lats, amb coixinets metàl·lics, mànec d'om i mall d'acer.

Un o dos cops al mes s'encenia el forn i es fonia el metall que era ferralla de coure. De cada colada o fornada es forjaven roig les peces foses, que posteriorment es reescalfaven a la fornal

per ser dúctils i amb els malls es colpejaven les peces per tal que tinguessin la forma desitjada. En cas de fabricar un perol gran, feien falta vint operacions de reescalfar, refredar a l'aigua i martellejar.

19 – Fortí de l'Estrella

L'edifici originàriament era militar amb la finalitat de defensar Ripoll dels atacs de l'exèrcit carlí. Es va construir sobre les restes d'un antic fortí, edificat en l'època de la Primera Guerra Carlina (1833-1840). El fortí es va utilitzar durant la Tercera Guerra Carlina (1872-1876).[1] Passà a ser utilitzat com a habitatge, format per planta baixa, primer pis i golfes. Després del seu abandonament i trobant-se en estat precari, va passar a mans de l'ajuntament.

Hi destaquen les espitlleres que hi ha en tres de les façanes, a través de les quals els defensors refusaren els atacs.

20 - Casa Codina

Edifici d'influència modernista (1918). Torre de simetria central accentuada per les galeries sortides i el coronament del cos principal.

Destaca com a solució alternativa a l'estil constructiu ripollès fins al moment, i per la pulcra disposició volumètrica i estructural.

21 – Cementiri de Ripoll

El cementiri de Ripoll, projectat per l'arquitecte Antoni Coll Fort el 1903, representa el final de la tradició medieval que fins aleshores havia inscrit el camp mortuori dins del teixit urbà, constituint en certa manera la continuïtat en l'espai reservat als vius. En aquest moment en què el cementiri passa a dependre de l'autoritat municipal es trasllada a l'exterior de la població. La necròpolis de Ripoll es forma de dos paral·lelograms adossats, en els que la parcel·lació destinada als nínxols queda en segon terme adossada als límits de la ciutat mortuòria i prenen major importància les illes que flanquegen l'eix principal que condueix de l'entrada a la capella situada a l'exterior oposat en les que se situaran els monuments funeraris que emfatitzaran el caràcter monumentalista. La influència modernista i neoclàssica en la composició dels elements principals de l'entrada i modernista al disseny de la façana d'intersecció dels dos paral·lelograms és el llenguatge utilitzat per ornamentar el que constitueix una mena de rèplica de la ciutat ideal.

22 – Colònia Ballbé

És coneguda també com a Colònia Estamariu, colònia Badia o el Pla d'Estamariu.

La colònia de Can Badia construïda a l'última meitat del segle XIX és la mostra més important de la nova imatge que incorpora el Ripoll industrial. El conjunt industrial és format per quatre fàbriques, habitatges per als treballadors i un gran canal de 4.500 m. Conformava la façana quatre edificis de vivendes entre les quals s'obre l'accés a les naus industrials situades exactament darrere d'aquests. Els edificis d'habitatges adopten elements neoclàssics amb una composició simple i ordenada a la façana. Construïdes de maçoneria arrebossada tot imitant un encoixinat de pedra en el basament i en les tires verticals que emmarquen els balcons. Sorpren la racionalitat de la planta de les vivendes -màxima il·luminació i ventilació- i l'homogeneïtat en les distintes peces de l'habitatge.

Les naus industrials de grans dimensions utilitzen la façana com a mitjà d'il·luminació. Són construïdes a tres crugies que suporten pilars de ferro colat. El teulat és construït amb encavallades de fusta d'imaginativa factura estructural.

23 – Mas la Serra de Llaés

És un imponent conjunt d'edificacions i un exemple notable d'arquitectura rural en el qual destaquen la volumetria i disposició de les construccions i el treball de la pedra, tant en els arcs de les pallisses com en les llindes de la casa forta.

Actualment convertit en hostal.

Els seus orígens es remunten al s. XIV i malgrat les diferents

restauracions, les seves parets i instal·lacions encara mantenen el gust del temps.

24 – Mas la Vila de Llaés

La Vila de Llaés està dividida en dos cossos ben diferenciats: un de primitiu amb una estructura quasi medieval i l'altre de tipus netament barroc i datat al segle XVIII. L'edifici es troba en estat de degradació degut a l'abandonament, perquè només és habitat pels seus propietaris a la temporada estival. Els masovers viuen en un edifici independent.

A la casa gran hi ha una galeria coberta, els pilars de la qual els formen uns atlants llaurats de forma rústica i primitiva. També hi ha alguna porta amb arc de mig punt. És d'interès la capella dedicada a la Mare de Déu del Roser, erigida el segle XVIII.

25 - Llaés (Castell i església de Sant Bartomeu)

L'antic castell de Lacesse està documentat des de l'any 919 i fou de l'alt domini del Monestir de Sant Joan de les Abadeses. La primitiva església de Sant Bartomeu, erigida per l'abadessa Ranlo i consagrada pel bisbe Ató el 960, fou reemplaçada per una altra que consagrà l'Abat Oliba el 1025. Tot i ser els abats de Sant Joan senyors de la major part del terme, els segles XI i XII la seva jurisdicció pertanyé als senyors de Milany, també vescomtes de Besalú. El 1342 l'abat de Sant Joan en comprà la jurisdicció i passà des d'aleshores al domini total del monestir.

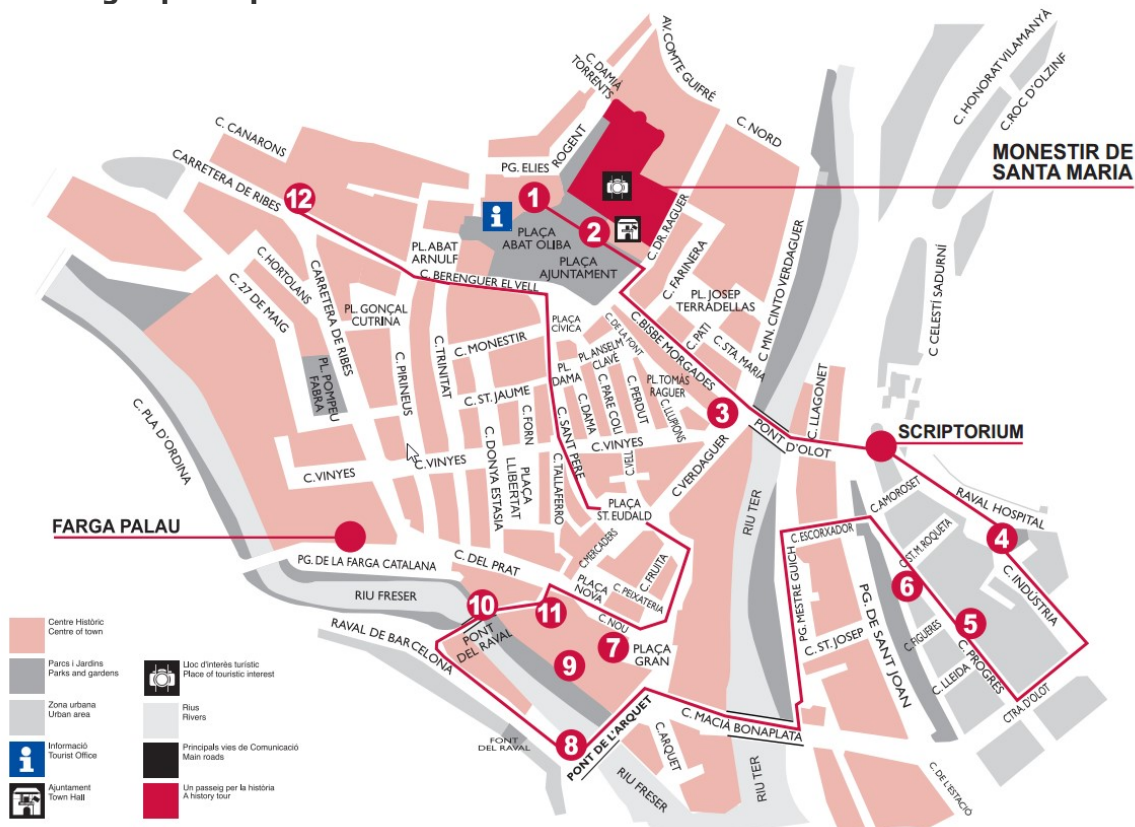
26 – Mausoleu als Carrabiners

És un monument funeràri de marbre, coronat per una creu i protegit per una reixa de ferro, erigit en memòria d'un tinent i 74 carrabiners liberals afusellats en aquell indret per ordre del general carlí Savalls.

La inscripció de la làpida diu: "A LA MEMORIA DE LOS INDIVIDUOS DEL CUERPO FUSILADOS EN RIPOLL Y DEMÁS COMPAÑEROS MUERTOS GLORIOSAMENTE SOBRE EL CAMPO DE BATALLA EN LOS DIFERENTES HECHOS DE ARMAS EN QUE AQUELLOS TOMARON PARTE".

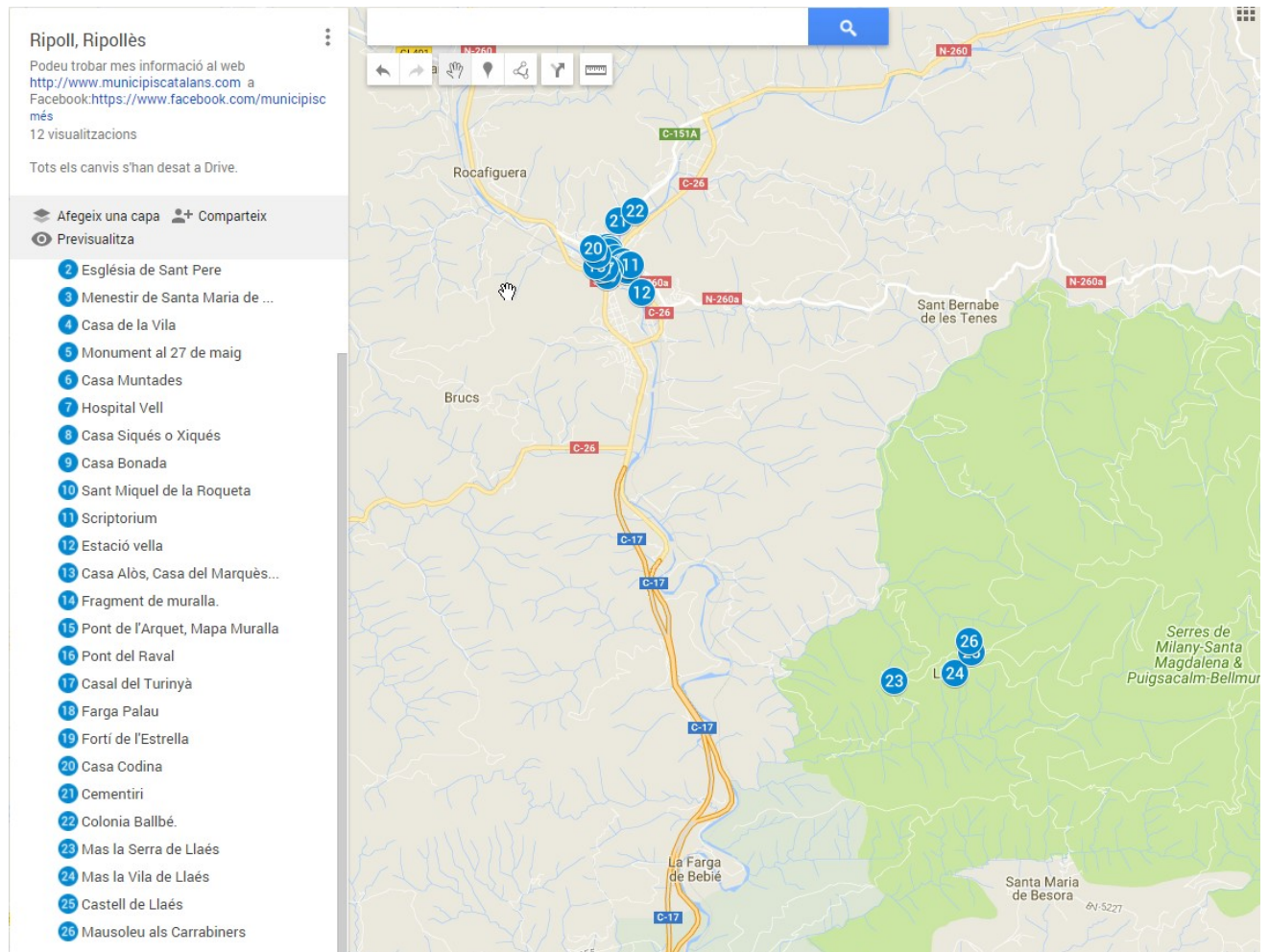
Recorregut per Ripoll

<http://ripoll.cat/>; <http://www.trianglegironi.cat/>; <http://ca.wikipedia.org/>;

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=1p3dlqWMI3qS5crD055m1OYky6qM&usp=sharing>

Ripoll, Ripollès

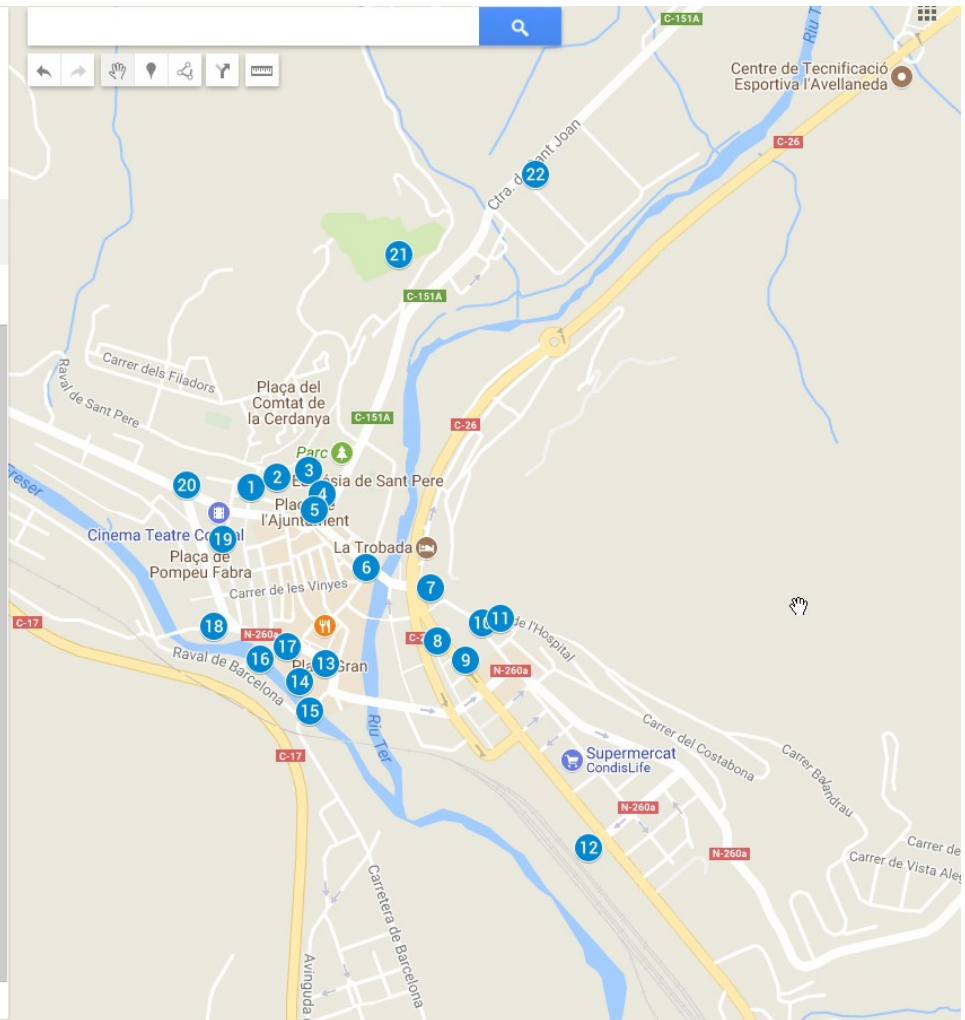
Podem trobar més informació al web <http://www.municipiscatalans.com> a Facebook: <https://www.facebook.com/municipisc més>

12 visualitzacions

Tots els canvis s'han desat a Drive.

- Afegeix una capa
- Comparteix
- Previsualitza

- Museu Estnogràfic, Oficina d...
- Església de Sant Pere
- Menestir de Santa Maria de ...
- Casa de la Vila
- Monument al 27 de maig
- Casa Muntades
- Hospital Vell
- Casa Siqués o Xiqués
- Casa Bonada
- Sant Miquel de la Roqueta
- Scriptorium
- Estació vella
- Casa Alòs, Casa del Marquès...
- Fragment de muralla.
- Pont de l'Arquet, Mapa Muralla
- Pont del Raval
- Casal del Turinyà
- Farga Palau
- Fortí de l'Estrella
- Casa Codina
- Cementiri
- Colònia Ballbé.
- Mas la Serra de Llaés
- Mas la Vila de Llaés
- Castell de Llaés
- Mausoleu als Carrabiners

Ripoll, Ripollès

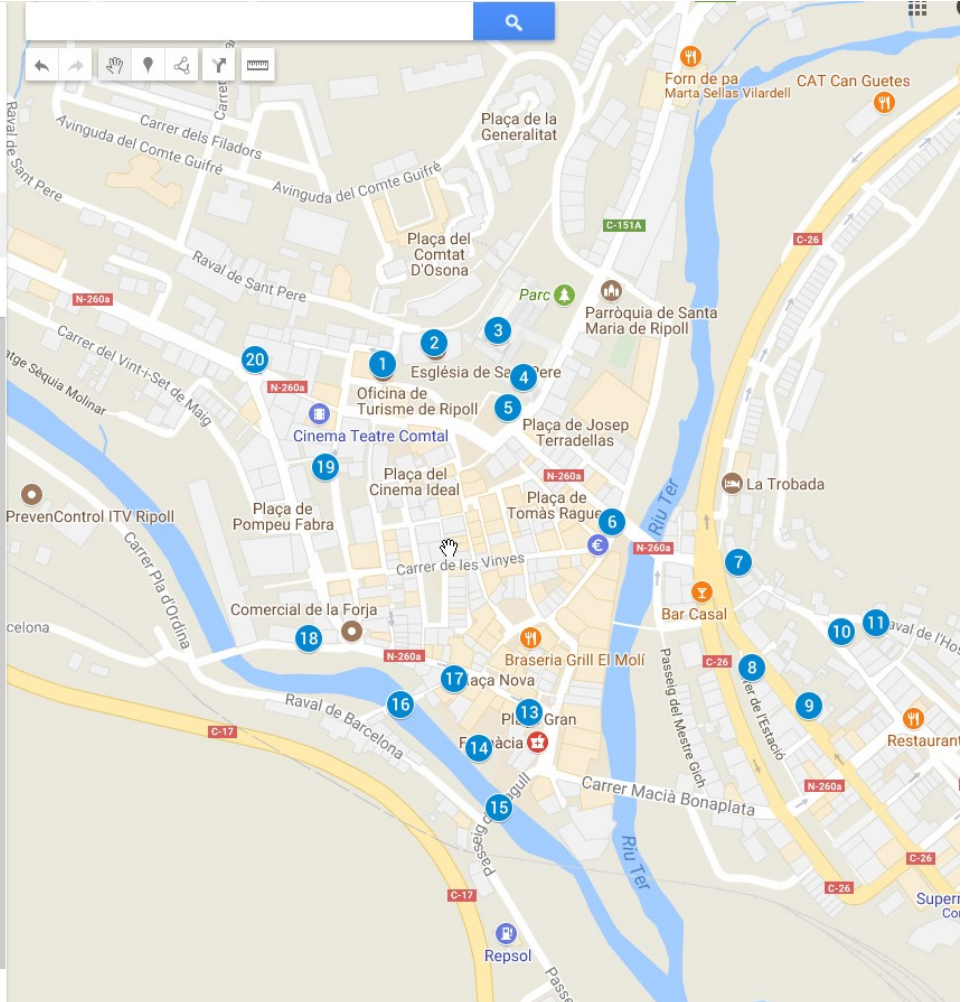
Podem trobar més informació al web <http://www.municipiscatalans.com> a Facebook: <https://www.facebook.com/municipisc més>

12 visualitzacions

Tots els canvis s'han desat a Drive.

- Afegeix una capa
- Comparteix
- Previsualitza

- Museu Estnogràfic, Oficina d...
- Església de Sant Pere
- Menestir de Santa Maria de ...
- Casa de la Vila
- Monument al 27 de maig
- Casa Muntades
- Hospital Vell
- Casa Siqués o Xiqués
- Casa Bonada
- Sant Miquel de la Roqueta
- Scriptorium
- Estació vella
- Casa Alòs, Casa del Marquès...
- Fragment de muralla.
- Pont de l'Arquet, Mapa Muralla
- Pont del Raval
- Casal del Turinyà
- Farga Palau
- Fortí de l'Estrella
- Casa Codina
- Cementiri
- Colònia Ballbé.
- Mas la Serra de Llaés
- Mas la Vila de Llaés
- Castell de Llaés
- Mausoleu als Carrabiners

Ripoll, Ripollès

Podeu trobar més informació al web <http://www.municipiscatalans.com> a Facebook: <https://www.facebook.com/municipiscatalans> més

12 visualitzacions

Tots els canvis s'han desat a Drive.

- Afegeix una capa
- Comparteix
- Previsualitza

- Museu Estnogràfic, Oficina d...
- Església de Sant Pere
- Menestir de Santa Maria de ...
- Casa de la Vila
- Monument al 27 de maig
- Casa Muntades
- Hospital Vell
- Casa Siqués o Xiqués
- Casa Bonada
- Sant Miquel de la Roqueta
- Scriptorium
- Estació vella
- Casa Alòs, Casa del Marquès...
- Fragment de muralla.
- Pont de l'Arquet, Mapa Muralla
- Pont del Raval
- Casal del Turinya
- Farga Palau
- Fortí de l'Estrella
- Casa Codina
- Cementiri
- Colonia Ballbé.
- Mas la Serra de Llaés
- Mas la Vila de Llaés
- Castell de Llaés
- Mausoleu als Carrabiners

